

Čo robí Boha Bohom – nie hrať, ale dorásť – od malého k väčšiemu

Čo robí Boha Bohom? Keď sa Kristus zriekol seba samého, ako svedčí Pavol, keď sa Boží Syn stal človekom – neprestal byť ani ako človek Synom Boha. Ako človek nebol večný. Nebol všemohúci¹. Nebol vševediaci². Nebol všadeprítomný. Ale stále bol božský³. Čo teda robí Boha božským, Boha Bohom, ak to nie je Jeho večnosť, moc, všadeprítomnosť, vševedúcnosť a iné veci, ktoré bežne s Bohom spájame?

Orson Scott Card v jednej svojej knihe píše: „Čím väčší človek je, tým väčšiemu počtu ľudí slouží. Malý muž slouží sám sobe. Väčší je sloužiť rodině. Väčší je sloužiť kmeni. Potom rase. A vôbec najväčší je sloužiť všetkým ľuďom a všetkým zemi.“ Preto je Boh najväčší, pretože ako žasne už staroveký žalmista: „Kto je ako Pán, náš Boh, čo tróni na výsostiach, ⁶ a predsa dbá o všetko nepatrne na nebi i na zemi?“ (Ž 113,5-6 SSV). Boh je Otcom všetkého, čo je. O všetko dbá. Všetko priťahuje k sebe, ako svedčí Písmo, že si zaumienil „zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi“ (Ef 1,10 SSV). Nielen ľudí. Nielen ľudí a anjelov. Všetko. Úplne všetko, čo je. Ako by povedali Severania: Boh je Bohom preto, lebo je *Všeotcom*, Otcom všetkých a všetkého.

Kristus má v sebe tento Otcov postoj – a preto v ňom Otec spoznáva svojho Syna a svedčí o ňom: „Toto je môj Syn, môj milovaný, v ktorom mám zalúbenie“ (2 Pt 1,17 SSV). Sám Ježiš hovorí: „ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe“ (Jn 12,32 SSV), „lebo som nezostúpil z neba, aby som plnil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.“ ³⁹ A vôľa toho, ktorý ma poslal, je, aby som neustránil nič z toho, čo mi dal, ale aby som všetko vzkriesil v posledný deň“ (Jn 6,38-39 SSV).

A teraz Kristus odovzdáva štafetu ďalej, obracia sa k nám a hovorí: „Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne.“ ⁵ Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. ⁶ Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria. ⁷ Ak останete vo mne a moje slová останú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to. ⁸ Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi. ⁹ Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske! ¹⁰ Ak budete zachovávať moje prikázania, останete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske. ¹¹ Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná. ¹² Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás“ (Jn 15,4-12 SSV). To znamená stať sa tým, čím je Syn, stať sa synmi v Synovi – a tak sa stať takými ako Boh. A teraz už vieme, že sa to dá, aj ako sa to dá. Kristus aj ako človek je ako Boh nie preto, že je večný, všemohúci, vševediaci a všadeprítomný, ale preto, že má v sebe Otcov postoj, Otcovu lásku, Otcovu starosť o všetko, čo je a Otcovu túžbu všetko priviesť k dokonalosti v Otcovi prostredníctvom seba. My môžeme byť ako Boh rovnakým spôsobom: Nie sme ani veční, ani všemohúci, ani vševediaci, ani všadeprítomní a ani nemusíme. Ale môžeme milovať ako Boh, mať rovnaký pohľad na svet ako Boh, rovnakú starosť o všetko, čo je,

akú má Boh, rovnakú túžbu priviesť všetko k dokonalosti v Bohu tak, ako ju má Boh. A konať rovnako ako Kristus. Ján o tom hovorí: „Čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali spoločenstvo s nami. Ved' my máme spoločenstvo s Otcom a s jeho Synom Ježišom Kristom“ (1 Jn 1,3 SSV). Otec túži zjednotiť všetko v sebe. Preto posla Syna, ktorý najprv zjednocuje všetko v sebe a so sebou, aby potom v sebe a aj samého seba ako človeka zjednotil s Otcom, ako hovorí Písmo: „keď mu bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom“ (1 Kor 15,28 SSV). A Ján robí to isté o úroveň ďalej: zjednocuje všetko so sebou, aby tak všetci mali cez neho a s ním spoločenstvo s Kristom a skrze Krista s Otcom, ako svedčí inde aj Pavol, že „skrze neho máme obaja v jednom Duchu prístup k Otcovi“ (Ef 2,18 SSV).

Ako sa teda zbožštiť? A ako byť kresťanom, katolíkom?

Stať sa synom Otca. Osvojiť si tento Otcov postoj. Nielen ho hrať navonok – ako keď sa malé dievčatká a chlapčekovia hrajú na rodičov, ale v skutočnosti nimi nie sú, len navonok čosi z toho napodobňujú. Kresťanstvo sa nedá *praktikovať*. Nedá sa žiť spôsobom „No, čo by som teraz mal urobiť?“ Musí to byť náš postoj, naša identita, my musíme synmi Otca naozaj byť – tak, ako opravdiví otcovia a matky rodičmi naozaj sú a nielen čosi „praktikujú“, „zachovávajú“, „plnia si“, či niečo podobné! Tak, ako o tomto postoji hovorí sv. Izák Sýrsky: „Co je to dobrotivé srdce? Srdce, ktoré plane pro celé stvoření, pro lidské bytosti, pro ptáky a zvířata a demony, pro každého tvora. Kdo má takové srdce, nemůže vidět či přivolat na mysl žádné stvoření, aniž by se jeho oči naplnily slzami obrovského soucitu, který mu rozdirá srdce... proto se takový člověk nikdy nepřestává modlit ani za zvířata.“

A ako sa to naučiť? Okrem modlitby, v ktorej namiesto hovorenia k Bohu my do seba nasávame Jeho, Jeho postoje a myslenie a lásku a kontemplujeme Ho, aby sa Jeho obraz vpálil do našej duše, okrem Písma a liturgie, okrem spoločenstva a skézy,... je tu ešte jedna rada a tú nám našepkal práve Orson Scott Card: Slúžil si doteraz sebe, svojim chůtkam a vášňam? Začni sa učiť slúžiť rodine, všímať si ju, rozumieť jej, vnímať jej potreby, učiť sa starostlivosti o ňu, obetovať sa z lásky pre ňu! Dokážeš to už na úrovni rodiny? Začni sa spolu s rodinou učiť rovnakej starostlivosti o svoju farnosť, o svoju farskú bunku, v ktorej žiješ! Začni vnímať svoju farskú bunku, toto malé spoločenstvo, ako svoju rodinu a uč sa preň byť jeho *starostlivým otcom* na obraz Starostlivého Otca v Nebi. A potom pokračuj ďalej: smerom k celej farnosti... k diecéze... k Cirkvi... k ostatným kresťanom... ku všetkým ľuďom... k nielen ľuďom... Jednoducho ísť od malého k stále väčšiemu. Až kým v nás „*nebude stvárnenny Kristus*“ (Gal 4,19 SSV) a teda sám Otec v celej Jeho starostlivej otcovskej Láске. Učiť sa od Otca Otcovstvu prostredníctvom Syna, ktorý nás učí Synovstvu ako spôsobu, ktorým On aj my uskutočňujeme Otcovo Otcovstvo. To je podstata kresťanstva. Takto to vnímal aj Pavol, keď sa sám učil byť otcom pre všetkých, s ktorými sa stretol, ako sám svedčí: „Ved' keby ste mali hoc aj desaťtisíc vychovávateľov v Kristovi, otcov nemáte mnoho, lebo v Kristovi Ježišovi ja som vás splodil skrze evanjelium“ (1 Kor 4,15 SSV) a inde: „*Deti moje, znovu vás v bolestiach rodím*“ (Gal 4,19 SSV).

Tak teda ako? Ideme sa zbožštiť?

¹ „Odválili teda kameň. Ježiš pozdvihol oči k nebu a povedal: "Otcе, ďakujem ti, že si ma vypočul.““ (Jn 11,41 SSV)

² „Ale o tom dni a o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec.“ (Mk 13,32 SSV)

³ „Kto vidí mňa, vidí Otca.“ (Jn 14,9 SSV)